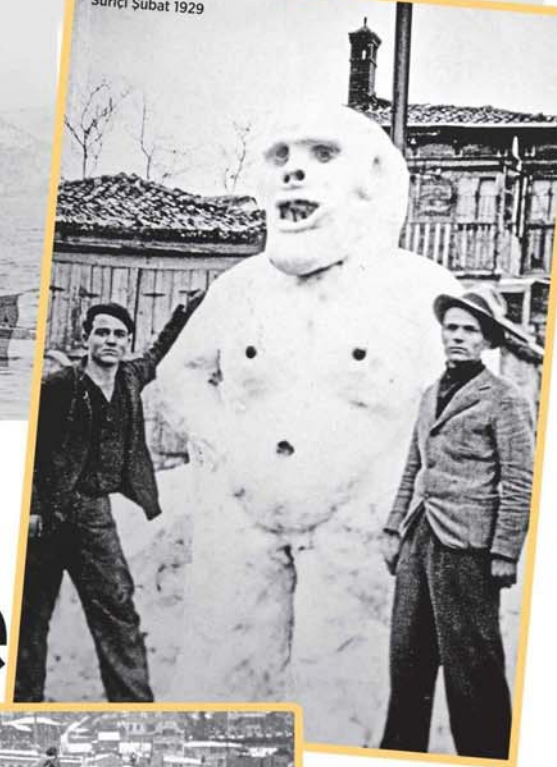

İstinye 1954

Suriçi Subat 1929

Erenköy'de kar kalınlığı 5 metre

Şaka gibi ama değil. Bu fotoğraflar, "İstanbul Kış Günlüğü 1929-1954" başlıklı çalışmadan derlemeler. Boğaz'ı kaplayan buz kütleleri, Taksim'de yayaların yürüyebilmesi için açılan boy siperleri, fotoğraflarla anlatılıyor.

İstanbul'un 1929 ve 1954 kış esaretiyle ilgili özel arşiv fotoğrafları ve o dönem yaşananlar "İstanbul Kış Günlüğü 1929-1954" başlıklı çalışmada bir araya getirildi. İstanbul Fotoğraf Müzesi Küratörü Cengiz Kahraman'ın 10 yıllık çalışması sonucu hayata geçirilen çalışmada Boğaz'ı kaplayan buz kütleleri, Göztepe ve Erenköy'de 5 metreye ulaşan kar manzaraları, Eyüp semti sakinlerinin mahsur kalması ile kurt istilası gibi detaylar yer alıyor.

Kahraman'ın kişisel koleksiyonunda yer alan 250'ye yakın fotoğrafın sergilendiği 320 sayfalık çalışmada; Bahattin Öztuncay, Uğur Yegin, Selahattin Giz, Ozan Sağdıç ve Ara Güler gibi foto muhabirlerinin arşivlerinde bulunan kareler de bulunuyor.

Taksim'de kar 2 metre

Taksim Meydanı'nda bile kar kalınlığının 2 metreye ulaştığı bilgisi o dönemin arşivlerinden aktarılırken; şehrin genel durumu ise şöyle anlatılıyor: "Taksim Meydanı'nda boy siperleri gibi yollar açılarak yaya ulaşımı kısmen de olsa sağlandı. Eminönü Meydanı, şehrin en işlek meydanı olmasına rağmen, tam anlamıyla kardan kurtarılamadı. İstanbul yukarıdan bakıldığında adeta çıkışsız bir labirenti andırıyordu. Herkes ihtiyacından çok daha fazla ekmek alınca, büyük bir ekmek kıtlığı ve buhranı yaşandı. Karborsacılar stokladıkları ekmekleri birkaç misli fiyatta satmaya başladı. Kömür ve odunda da benzer bir durum yaşanıyordu.

Yüzbaşı Fevzi Bey komutasındaki bir müfreze Bağdat Caddesi'ni temizleyerek Kadıköy'den Göztepe'ye ekmek ulaştırılmasını sağladı. Selimiye Kışlası'nda görevli Yüzbaşı Halit Sezaî Bey ve komutasındaki müfreze, Göztepe'yi Merdivenköy'e bağlayan caddeyi kardan temizleyerek, açlık tehlikesi ile karşı karşıya kalan Merdivenköy ahalisine un naklini

Mert İnan
İstanbul

sağladı. Kuşdili çayırında yığılan karlar, dere kenarındaki kulübe-leri yıkmıştı. Haliç, Moda ve Kadıköy'de avcılar ördek avına çıktı. Sütlice Mezbahası yakınlarında bir çoban ve koyunları da soğuktan donmuş olarak bulundu."

21 Ocak 1929: "Aç kalan kurt ve domuz sürüleri akşam Çamlıca'nın arka taraflarıyla Dudullu, Bakkalköy, Alemdağ'a indi. Şehremaneti, Beyoğlu'nda ve Suriçi bölgesinde karların temizlenmesi için 200 işçiyi görevlendirdi. Kar yağışının artarak devam etmesi halinde bin işçi daha görevlendirme kararı alındı."

5 Şubat 1929: "Erenköy ve Göztepe arasında da yoğun kar temizleme çalışmaları devam etti. Yol kenarında karların yüksekliği 5,5 metreyi buldu. Eyüp'te bir mahalle kar altında kaldı. Donmak üzere olan mahalle ahalisi son anda kurtarıldı. Kurtarıcılar, mahalleliye çay ve konyak vererek ilk müdahaleyi yaptı. Eyüp sırtlarındaki Üçşehitler'de sokakları dar, evleri harap 30 hanelik Yağcılar Mahallesi'nde az daha büyük bir kar faciası yaşanıyordu. Kar yolları kapatınca mahalle ahalisinin dış dünyayla irtibatı kesildi. Fırtına, bu yoksul evlerin damlarını uçururken mahalleli evlerin enkazı altında açlık ve susuzlukla da mücadele ederek ümitsizce bekliyordu."

Evlerin çoğu yıkıldı

Felaket haber alınınca, yolları açmak için işçiler ve acil müdahale için bir doktorun da aralarında bulunduğu heyet, mahalleye gönderildi. Yardım heyeti ellerinde karpit lambaları, konyak, çay ve bir miktar yiyeceklerle yola çıktı. Gece karpit lambalarının ışığında yol açılarak binbir güçle mahalleye girildiğinde, 30 evin çoğunun yıkılmış olduğu görüldü. Sokaklarda geceki soğuktan donarak ölmüş kedi ve köpeklere rastlandı. Birçok yere kurtlar inerek mahalle aralarında dolaşmaya başladılar."

Bebek Şubat 1954

Çagağolu Şubat 1929

Erenköy-Göztepe tren yolu
Şubat 1929

Kadıköy'den Göztepe'ye ekmek gitti

6 Şubat 1929

"Eminönü Meydanı, şehrin en işlek meydanı olmasına rağmen, tam anlamıyla kardan kurtarılamadı. Burada bir trafik memuru da olamayınca da trafik kilitlendi. Şehrin birçok yerinde gülerdir yağın yüksekliği 2 metre civarına ulaşmıştı. Belediye buralarda da siper şeklinde yollar açtı. İstanbul yukarıdan bakıldığında adeta çıkışsız bir labirenti andırıyordu. Yüzbaşı Fevzi Bey komutasındaki bir müfreze Bağdat Caddesi'ni temizleyerek Kadıköy'den Göztepe'ye ekmek ulaştırılmasını sağladı. Selimiye Kışlası'nda görevli Yüzbaşı Halit Sezaî Bey ve komutasındaki müfreze, Göztepe'yi Merdivenköy'e bağlayan caddeyi kardan temizleyerek, açlık tehlikesi ile karşı karşıya kalan Merdivenköy ahalisine un naklini sağladı."

Yaşlı adama kurt saldırdı

4 Şubat 1929

"Kurtlar, Mehmet adında yaşlı bir adama saldırdı. Feryada koşan semt sakinleri, yaşlı adama kurtların elinden kurtardı. Kartal, Maltepe ve Karacaahmet'te de yiyecek aramaya çıkmış kurt sürüleri görüldü. Unkapını Köprüsü'nün orta kısmı, fırtınanın yol açtığı tahribattan dolayı yana doğru sarktı. Edirne'den İstanbul'a gelen tren, Catalca ile Kabakça arasında kara sapslandı. Kabakça köylüleri, trene ulaşabilecekleri bir yol açarak, mahsur kalan yolcuları kurtarıldı ve evlerinde misafir ettiler."